

над органическим обрастанием может существенно помочь в снижении риска переноса вредных водных организмов. Такая практика управления может также улучшить гидродинамические характеристики судна и может быть эффективным инструментом в повышении энергоэффективности (общий смысл – уменьшение нагрузки на главный двигатель, следовательно уменьшенный расход топлива и меньше выбросов в окружающую среду) и сокращения выбросов в атмосферу с судов.

Также, с 01.01.13 вступила в силу новая редакция конвенции MARPOL Annex 5, ужесточающая сброс сточных вод после замывки трюмов после перевезенного груза. Данная редакция обязует грузоотправителя предоставлять сертификат на груз подтверждающий, что данный груз не приносит вред водной среде. В дополнение, если при мойке трюмов используются специальные химикаты, такие продукты также обязаны иметь соответствующий «harmless» сертификат. В противном случае, такие воды надо сдавать на береговые очистительные сооружения, что очень дорого стоит! Либо платить колоссальные штрафы.

Конвенции MARPOL, также ограничивают использование озоноразрушающих хладонов (фреон в кондиционерах). Так например Фреон 12 запрещен к использованию, а Фреон 22 еще используется, но ограничен в производстве и будет вскоре запрещен. Новые суда строятся с учетом этих требований и в оборудовании используются только «harmless» хладоны.

Таким образом, мы видим что охрана океанов и морей играет исключительно важную роль на данном этапе развития общества. Это связано с резким ухудшением экологической ситуации в мире, вызванным вмешательством человека в окружающую среду. Отсюда угроза таких экологических проблем, как: загазованность, шумовые эффекты, кислотные дожди, радиация, загрязнение вод мирового океана, нарушение озонового слоя. Эти факторы, приводящие к сокращению популяций многих видов животных и растений, оказывают также негативное влияние на человека, его жизнедеятельность и здоровье.

Аблякимова Е.Е.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
здобувач кафедри морського та митного права*

ЗАКОНОДАВСТВО США ЩОДО ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

В умовах формування інформаційного суспільства та формування системи «електронний уряд» важко переоцінити значення інформаційної взаємодії між суб'єктами владних повноважень та іншими учасниками інформаційних відносин. Така взаємодія відбувається на основі встановлених законодавством адміністративних процедур.

Питання реалізації права на доступ до інформації неодноразово ставали предметом досліджень відомих вітчизняних фахівців в галузі інформаційного права, серед яких І. В. Арістова, Р. А. Калюжний, Б. А. Кормич, В. Н. Лопатин, І. С. Чиж, Ю. С. Шемшученко та інші.

Але дані дослідження, як правило базувалися на аналізі національних та міжнародно-правових основ доступу до публічної інформації. В той же час для розуміння місця і ролі даного інституту важливим є простежити динаміку його розвитку в країнах, де він свого часу сформувався, насамперед у США.

Процес формування сучасних методів забезпечення відкритості у діяльності федеральних органів влади США розпочався наприкінці 30-х рр. XX ст., коли на урядовому рівні було визнано, що тодішня система органів виконавчої влади є недостатньо відповідальною, а більшість адміністративних процедур характеризується недостатньою узгодженістю. Але практичне вирішення цих питань було здійснено вже після II Світової війни із прийняттям Акту про адміністративні процедури 1946 р. (The Administrative Procedures Act of 1946, 5 U. S. C. – Chapter 5, sections 511-599).

Саме у цьому законодавчому акті вперше було приділено особливій уваги питанням забезпечення доступу до публічної інформації, що знаходиться у розпорядженні органів державної влади. Зокрема, цьому було присвячено окремий Розділ III «Публічна інформація». Слід відмітити, що норми відповідної частини Акту про адміністративні процедури 1946 р. були орієнтовані не стільки на доступ до інформації в цілому, скільки на забезпечення інформованості громадськості про правотворчу діяльність федеральних органів влади, та про діючі в них адміністративні процедури.

Так, цим Актом встановлювалося три ключові вимоги щодо доступу до інформації про діяльність урядових агенцій:

- публікація у Федеральному реєстрі регуляторних актів;
- надання громадянам можливості ознайомлення з рішеннями та розпорядженнями, що приймаються агенцією;
- право на доступ до офіційної документації та архівів агенції для осіб, яких вони стосувалися.

Важливе значення, також, мав, прийнятий на чотири роки пізніше, Акт про федеральні архіви 1950 р. (Federal Records Act of 1950, as amended, 44 U. S. C. chapters 29, 31, 33). Цей Акт встановлював обов'язок федеральних агенцій зберігати відповідні документи та записи, які стосувалися організаційної структури, політики, рішень, процедур діяльності та здійснювані транзакцій кожного такого органу.

Однак ефективний механізм доступу до публічної інформації було створено лише з прийняттям Акту про свободу інформації 1966 р. (The Freedom of Information Act 5 U. S. C. § 552, As Amended By Public Law No. 104-231, 110 Stat. 3048). Цей Акт встановив два, нині традиційні, спосо-

би забезпечення доступу до публічної інформації: автоматично, шляхом її розповсюдження встановленими законом способами, або за зверненнями осіб, згідно встановленої процедури.

Однак, найбільш важливою зміною, порівняно з Актом про адміністративні процедури стало розширення кола суб'єктів права на доступ до публічної інформації для будь-яких зацікавлених осіб.

Як відмічалось пізніше, саме в Акті про свободу інформації відбулося суттєве зміщення акцентів щодо цілей і завдань функціонування механізму доступу до публічної інформації. Якщо раніше мова йшла в першу чергу про реалізацію прав зацікавлених осіб у їх відносинах з урядовими агенціями, то з цього часу акцент змістився в бік реалізації політичних прав та свобод людини в таких сферах, як обізнаність щодо діяльності уряду, контроль з боку громадянського суспільства, здійснення політичного процесу. Таким чином питання доступу до урядових документів змістився з вузької сфери адміністративного процесу в більш широку сферу політичного процесу.

Характеризуючи розвиток законодавства США щодо доступу до публічної інформації, слід відмітити в першу чергу його динамічність, постійний аналіз практики застосування, широке судове тлумачення відповідних норм.

Показовим в цьому відношенні став Акт про уряд під сонячним світлом (Government in the Sunshine Act of 1976, 5 U. S. C. 552b), який встановив загальне правило, згідно якого, кожна частина кожного засідання агенції повинна бути відкритою для громадськості.

Таким чином, до середини 70-х рр. XX ст. на федеральному рівні було створено сучасний механізм доступу до публічної інформації, який гарантує прозорість функціонування органів державної влади та реалізацію права на доступ до інформації, що знаходиться у розпорядженні цих органів.

Процеси формування системи Електронного уряду обумовили необхідність певного реформування процедур доступу до публічної інформації, що призвело до внесення змін в Акт про свободу інформації. Ці зміни було внесено у 1996 р. і вони отримали назву Поправки щодо свободи електронної інформації (Electronic Freedom of Information Act Amendment). У відповідності до внесених змін, всі документи, що підпадають під категорію «федеральні архіви» повинні бути доступними за допомогою інформаційно-комунікаційних засобів, або інших електронних засобів.

Відповідні вимоги внесено до всіх адміністративних процедур та внутрішніх правил та регламентів федеральних органів влади. таким чином процедури їх діяльності було адаптовано до умов сучасного інформаційного суспільства та системи електронного уряду.